

דברי תורה

ושיחות קודש

פרשת ויקהל תשפ"ב

תוכן העניינים

- קידושא רבא פרשת ויקהל פקודי (שבת החודש) תשפ"א
- סעודה שלישית פרשת ויקהל פקודי (שבת החודש) תשפ"א
- סעודה שלישית פרשת משפטים תשפ"א – **שבת שקלים**
- ליל ש"ק כי תשא תשפ"ב
- סעודה שלישית כי תשא תשפ"ב

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

הרב יהושע זינגער הי"ו – ירושלים לרגל שמחת הולדת הבת	הרב שמואל צבי זינגער שליט"א – בארא פארק בן כ"ק אדמו"ר מאלכסנדר זי"ע לרגל שמחת הולדת הנכדה
הר"ר שמואל זלמן לאנדא הי"ו – ירושלים לרגל שמחת הולדת הבן	הרה"ח ר' יוסף לאנדא שליט"א – ביתר לרגל שמחת הולדת הנכדים
הרה"ח ר' אלעזר פרידמאן שליט"א – מאנסי לרגל שמחת הולדת הבת	הר"ר יעקב דוד לאנדא הי"ו – ביתר לרגל שמחת הולדת הבת
הרה"ח ר' ברוך ווייסבראד שליט"א – לייקוואד לעי"נ אביו הרה"ח ר' מנחם בן הנה"ח ר' יעקב דוד ווייסבראד ז"ל	הרה"ח ר' שמואל ווייסבראד שליט"א – בני ברק לעי"נ אביו הרה"ח ר' מנחם בן הנה"ח ר' יעקב דוד ווייסבראד ז"ל
לרפואת ר' ישראל יעקב טוביה בן יענטא רחל	

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאו רחוב חזון איש 76

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקי 10 Maple ter.

לייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

י"ל ע"י מערכת דברי תורה – אמשינאו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

קידושא רבה פרשת ויקהל פקודי – שבת החודש תשפ"א לפ"ק

ועי"ז לבכו יבין ויכיר באמונה שלימה ונכוחה במציאות בורא עולם המשגיח והמחיה את הכל.

ויש בחינה אחרת, והיא האמונה מפי הקבלה, שספרי תורות שלנו מועתקים אות באות איש מפי איש עד משה רבינו ע"ה בלי שום שינוי שאל"כ הספר פסול, ודבר זה גלוי ומפורסם שקבלנו התורה במעמד ששים רבוא איש לא נעדר.

וזהו שהקשה ר' יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה רק מהחודש הזה שלא יספר כלל ממעשה בראשית, רק די לנו אם נאמין בהשי"ת מפי הקבלה, על כן מוסיף שבני ישראל יש להם מעלה יתירה, שיכולים לראות את הקב"ה בכל הבריאה, וזהו כח מעשיו הגיד לעמו.

וזהו גם הענין שאוכלים לחם משנה בשבת, האחת זכר ליציאת מצרים, הרומז לאמונה מפי הקבלה, והשני

ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה. וברש"י ריש בראשית. אמר רבי יצחק, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם, שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו וכו' ע"כ. לכאורה הקושיא היא, שר' יצחק רצה שלא יכתב בתורה כלל סיפורי מעשיות רק מצות. וא"כ קשה הלא מהחודש ולהלן ג"כ ישנם כמה סיפורי מעשיות. והיה לו לומר שלא יתחיל התורה רק מהמצות.

ומבאר הרה"ק רבי מענדעלע מרימינוב זי"ע, שיש שני בחינות באמונה, הראשון, ההכרה שאי אפשר בירה בלי מנהיג, כי אין דבר העושה את עצמו, וכן כשיתבונן בחכמה הנפלאה המצא בבריאה ואיך כל דבר מתאים לצרכי העולם,

הוא זכר למעשה בראשית, שרואה את הבורא מתוך הבריאה עצמה.

*

ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור, ולכאורה יפלא מהו הלשון ראו, וכי צריכין לראות, ועוד, למה מנה גם שם אביו וגם שם זקיננו, שהוא דבר שאינו רגיל, ובמדרש רבה (פרשה מ"ח ד'), מבאר כיון שחור מסר נפשו להקב"ה, שכן בשעה שבקשו ישראל לעבוד עבודה זרה עמד לפניהם ולא הניחן עד שעמדו והרגוהו, והנה לכאורה נראה לעינים, שלא יצא לפועל מעשהו הטוב, על כן אמר הקב"ה הביטו וראו שאני פורע לו, ועשה את נכדו בצלאל לבונה המשכן. ולכן מוזכר שמו הכי.

ובספר בית יעקב (אלכסנדר) מרחיב במוסר השכל היוצא מכך לעבודת הש"י, שלפעמים אדם מוסר נפשו בשביל איזה דבר לעשות רצון שבשמים, ולא עלתה בידו ולא נגמר

הדבר ההוא, אל יפול לב אדם באמרו, וכי מה פעל בזה הלא לא עלתה בידי אלא יגיעה לבד, כי יש לו לידע נאמנה, כי ששום דבר טוב לא נופל ארצה, וכל מעשיך בספר נכתבים, וברוב הימים תמצאנו, ויצמיח ויעשה פרי.

*

בפרעמישלאן ובנאדבורנא היה עבודה גדולה של עשיית חסד וחלוקת צדקה, שמעתי מפי מו"ח כ"ק אדמו"ר מזוטשקא זצ"ל שפעם נתן זקיננו הרה"ק רבי מרדכיילי מנאדבורנא זצ"ל, לאחד לחם גדול לאכול, ופרס לו פרוסה, ואחר שגמר פרס לו עוד פרוסה ועוד וכו' וכשביקש ליתן עוד אמר היהודי, יאמין לי הרבי שגם עד עתה לא יכולתי לאכול, אך ראיתי כמה שהרבי כל כך רוצה ליתן עוד, על כן לכבודו אכלתי, אך עתה באמת איני יכול עוד.

ותירץ דאכן גם כאן בפסוק אל
תאכלו ממנו נא, אין נא אלא לשון
בקשה, וכך הוא פירושו, במנהגו של
עולם שמחלקים מעות חיטים לצרכי
החג כדי שיהא לכל אחד ואחד די
מחסורו, אבל מהראוי והנכון שלכל
אחד יהא משלו, וזה מה שצוה
השי"ת לברך את ישראל ולומר להם,
אל תאכלו ממנו נ"א, כלומר שלא
יצטרך לבקשה מאחרים, אלא כאו"א
יעשה את הפסח משלו בהרחבה
גדולה.

אמרים

ובכוחם לשנות בזה את טבע
הבריאה כדאיתא בירושלמי.

בספה"ק **אוהב ישראל** (לפסח, יומא
דהילולא ה' ניסן) מפרש, והגדת לבנך
ביום ההוא, כליל פסח דוקא, שאז
מתגלה אור השכל והאמת והאמונה
וחופף על כל זרע ישראל, ואף אם
בכל ימות השנה שהחשכות גובר
בעולם, אם יאמר להבן הסיפור
יציאת מצרים לא יהיו מתיישבים

ועוד אמר בשם זקינו הרה"ק רבי
מרדכי'לי הנ"ל, על הפסוק אל
תאכלו ממנו נא וגו' פרש"י ז"ל
שאינו צלוי כל צרכו קורהו נא, ע"כ.
ושאל בדרך צחות, שהרי נאמר
בפסוק דבר נא פרש"י אין נא אלא
לשון בקשה, והרי כאן פרש"י שאינו
צלוי כל צרכו קורהו נא. אלמא
דתיבת נא יש לו גם פי' אחר, ואיך
כתב רש"י שאינו אלא לשון בקשה.

החדש הזה לכם ראש חדשים. להבין
למה מצוה זו דוקא היא המצוה
ראשונה שנצטוו ביציאת מצרים
וביאר כ"ק **אזמו"ר זצללה"ה**, עפ"י
הידוע דבמצרים הי' הדיבור בגלות,
וכשיצאו ממצרים נעשה פה-סח
שהדיבור נעשה קדוש, ויכול לפעול
קדושה וזהו מצות קידוש החודש,
שבי"ד אומר מקודש ועי"ז נעשה
ראש חודש. שזה נמצא בכח ישראל,

דברי האב באזני הבן ויאמין באמת
ביציאת מצרים.

הדברים בלבו כל כך, בליל פסח
כשתשיב לבנך תשובה זו, ותגיד
לפניו כל הסיפור הלז, בודאי יכנסו

סעודה שלישית פרשת ויקהל פקודי – שבת החודש תשפ"א לפ"ק

באמת. ולכן בחודש תשרי, השם יתברך דן את העולם אם הם אוהבים אותו ויראים ממנו, ובחודש ניסן, השי"ת דן את העולם אם הם אוהבים את בני ישראל. ולכך מצינו שפרעה שעשה צרות רבות ורעות לבני ישראל לקה בזה החודש. וזהו הרמז החודש הזה לכם, כלומר בשבילכם. ראשון הוא לכם לחדשי השנה, כלומר השפע הנשפע מאת השם יתברך בחודש ניסן הוא בשביל ישראל.

וכן מצינו **במדרש** (שיר השירים ב, כא) עה"פ קול דודי הנה זה בא. דברים נפלאים על חודש ניסן, שיש בו כח מיוחד לבני ישראל. וז"ל, בשעה שבא משה ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין, אמרו לו משה רבינו היאך אנו נגאלין, והלא אמר הקב"ה לאברהם, ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ועדיין אין בידינו אלא

ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה. עומדים אנו בפרשת החודש, השפת אמת (החודש - תרנ"ט) מבאר את הפסוק החודש הזה לכם, היינו שהחודש הזה מיוחד לבני ישראל, שכמו שבתשרי נתחדש השנה לכל הבריאה, בהנהגה של דרך הטבע. ובחודש ניסן נתחדש דרך מיוחד לבני ישראל. וזה מה שנרמז במשנה באחד בניסן ר"ה למלכים, הכוונה כמ"ש ואתם תהיו לי ממלכת כהנים. וכמאמרם ז"ל כל ישראל בני מלכים הם. דהיינו, בחודש ניסן מתחדש לבני ישראל, דרך של נסים, והנהגה שהוא למעלה מדרך הטבע.

ובספ"ק **קדושת לוי** (פרשת בא) מרחיב בענין חודש ניסן, שלפעמים מנסה המלך את המדינות שלו לבדוק אם הם אוהבים אותו ועובדים אותו

בצדיקים שבכם ובמעשיהם וכו',
ע"כ.

הרי לנו שבחודש זה, אף שזמני
הגלות לא נגמרו, ואף אם אין בידי
בני ישראל מעשים טובים, חודש זה
מיוחד הוא לגאולה באופן של מדלג
על ההרים וכו' על כן עתה מתחדשים
טובות רבות לבני ישראל, יעזור
השי"ת שנזכה להתחדשות
ולהשפעות טובות וברכות וישועות
ונזכה במהרה לביאת גואל צדק,
כמ"ש בניסן נגאלו ובניסן עתידין
להיגאל בב"א.

מאתים ועשר שנה, אמר להם הואיל
והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט
בחשבונותיכם, אלא מדלג על
ההרים וכו', שנא' (שמות י"ב) החדש
הזה לכם ראש חדשים.

ר' נחמיה אמר, קול דודי הנה זה בא.
בשעה שאמר משה לישראל, בחדש
הזה אתם נגאלין אמרו לו משה רבינו
היאך אנו נגאלין והלא אין בידינו
מעשים טובים, אמר להם הואיל
וחפץ בגאולתכם אינו מביט
במעשיכם הרעים. ובמי הוא מביט

סעודה שלישית פרשת משפטים – שבת שקלים תשפ"א לפ"ק

פיוויל מגריצא אמר שמילים אלו עשו עליו כ"כ רושם עד שלא היה יכול להביט על מעות כמה ימים אח"כ.

וזה היה כוחו של משה רבינו. שאמר את הדברים באופן כזה שהאיר האמת, עד שלא יכלו לעשות אחרת,

*

עתה הוא פרשת שקלים, ידועים דברי המדרש **תנחומא** (כיתשא פרק ג') מי שלמד תלמידים הרבה אומרים תלמידיו הלכות ושמועות משמו ומזכירין שמו בכל שעה ואין מניחין אותו לישון בקבר וכו'. בפרשת שקלים אמר משה לפני הקב"ה, רבש"ע משאני מת אין אני נזכר, א"ל הקב"ה, חייך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים ואתה זוקף את ראשך, כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני, כאלו

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם. הנה שימה הוא לשון המתאים על נתינת חפץ, אבל בלימוד הלכות התורה, ראוי לכתוב, אשר תאמר לפניהם, ואמר כ"ק **אאזמו"ר זצללה"ה** בשם זקנו אדמו"ר הרה"ק **רבי מנחם זי"ע**, "דר זאלסט עס אוועק לייגען פאר זיי, ווי א אייזערנעם וואנט", אשר לא יוכלו לעבור, וזה אשר תשים לפניהם. ודר"ק.

והביאור בזה עפ"י מעשה שהיה בימי הר"ב **מפרשיסחא זצוק"ל** שהיה אז דחקות גדול אצל החבריא והיה אשה עשירה אחת בשם תמר'ל שהיתה מחזיק בכספה את חצרות הצדיקים ואמר הה"ק ר' **פיוויל מגריצא** לפני הרבי **מקאצק** שצריכים להגיד לה שתשלח מעות בשביל החברייא, וכששמע הרבי **מקאצק** זה, הכריז 'געלט, פו געלט'. ור'

אתה עומד שם באותה שעה, וזוקף את ראשן וכו'.

והנה עד שאנו דנין מה נעשה היום, הרי עלינו ללמוד מהו ענין זקיפת ראש שהיה בימי משה, ובפשטות נראה שמשה רבינו הכניס דעת בבני ישראל, על ידי שלימד אותם ליתן מחצית השקל כדי להביא קרבנות, שענין הקרבנות הוא ההתקרבות של האדם להשי"ת, ובזה זקף את ראשן, וכדברי האוה"ח הק' (כיתשא ל, יב) כי תשא לשון נשיאות ראש וכו', כי החוטא גורם בחטאו כפיפת ראשו, כי בחינת הרע מהותה היא אל ארץ תביט כי שפלה היא, ובחינת הקדושה היא נשיאת ראש והרמת המהות והאיכות עיי"ש.

ובבני יששכר (אדר מאמר ב, דרוש ב') מבאר את דברי המדרש, בהקדם הידוע שהקב"ה ברא את האיברים, והדעת שולט עליהם, ושופט איך ישתמש האדם בחושים הללו, מתי

יפתח העינים ומתי יעצום אותם, והאזנים מתי יסתום שלא לשמוע דבר האסור, וכן הפה מתי לדבר ומתי לחשות, נמצא דביד הדעת להחליט אימתי לעשות רצון ה'. והנה ידוע שבחינת משה הוא הבחינה של הדעת של כללות ישראל, והנה כשהאיברים מתיישרין על ידי הדעת, לבל ילכו דרך עקלתון, זה נקרא זקיפת ראש, והנה כל זמן היות משה רבינו ע"ה עם ישראל בחיים חיותו היה מאיר לדעתם של ישראל, ועל כן לפני פטירתו, חשש פן וח"ו אחרי גניזתו ילך הדעת דרך עקלתון, וישתמשו באיברי הראש בדברים שהם מצד הקליפות ויטמאו ח"ו את קדושתם, על כן הבטיחו הש"י, כשם שאתה עומד כעת ונותן להם פרשת שקלים ואתה זוקף את ראשן, כך בכל שנה וכו', יקבלו בזכותך בזכותך כח הדעת להטות לבכם לטובה.

ונרמז דבר זה בפרשת שקלים, שכן שק"ל בגימטריא נפ"ש (מספר ת"ל), וכוחות הנפש שבאדם מחולק לשנים, יש בו מחצה לה', ומחצה הוא חלק הבהמי, והחיוב מוטל על האדם להטות גם מחצית השני גם כן להשי"ת, וזהו הרמז במצוה זו, שנצטוינו לתת מחצית שק"ל להשי"ת, היינו שגם המחצית שהיא נפש הבהמיית יתקדש להשי"ת, ועל ידי זה הוא נשיאת ראש וזקיפתו לישראל. והבטיח הש"י בעת אשר יקראו פרשת שקלים, משה רבינו ע"ה סוד הדעת עומד עמהם להטות דעתם ורצונם ליי"י וזוקף את ראשן, עכתוד"ק.

ובזה יובן הלשון ושקל אשא בבית נכון ונישא וכו'. שלכאורה רק מחצית השקל מביאין, ולאור הדברים האלו אפשר לפרש הכוונה, שיקח שקל שלם כלומר שכלול בו

גם מחצית הבהמי, ויתקרב לה' בשלימות.

ועוד אפשר לומר שהטעם שנאמר ושקל אשא, ולא חצי שקל, כי השקלים החדשים היו כדי להשתמש בהם לאחר ראש חודש ניסן, שכן אסור להשתמש בכסף של השנה שעברה, ולכן עתה בשבת שקלים שאו מתגעגעים להבאת השקלים לעבודת בית המקדש, אנו אומרים להקב"ה אין אנו רוצים להמתין עד ניסן, אלא כבר עתה אנו רוצים לזכות לבנין אריאל, ונביא חצי שקל עבור חודש אדר דהאי שעתא ועוד חצי שקל עבור חודש ניסן.

יתן ה' שנזכה לדעת דקדושה ולעשות רצונו יתברך, ולגאולה שלימה בב"א.

ליל שבת קודש פרשת כי תשא תשפ"ב לפ"ק

שבת אויפרוף ושבת יארצייט

ותכלית שמירת השבת, היא השגת עולם ששמו שבת, ועל ידי שמירת שבת בעולם הזה זוכים להשיג דרגא זו לעוה"ב, כי אי אפשר ששיג אדם בעלותו לעולם העליון איזה דבר, זולת אם כבר היה לו ענף ממנו בהיותו בעולם הזה, וזהו 'ושמרו בני את השבת' בעוה"ז, עי"ז יזכו 'לעשות את השבת', פירוש שבאמצעותו תזכו להשיג תענוג הנפש בעולם העליון.

הרה"ק ר' העניך מאלכסנדר זי"ע, (שהיום חל יומא דהילולא דיליה), אמר שאף מי שאינו יכול להשיג ענין השבת, מכל מקום יכולים להשיג מאורו, על ידי השבחין שמזמרין בשבת קודש, ובזה ביאר מה שנאמר בזמר של האריז"ל 'אזמר בשבחין', שע"י מה שאומר את הזמירות של

ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתותי תשמורו כי אות הוא ביני וביניכם לדורותיכם לדעת כי אני ה' מקדישכם (לא, יג).

ובאור החיים הק' מבאר אומרו 'אות היא', שלא יאמרו ששבת אפשר להשיגו, שהרי מורגש בו מנוחה ועונג, לזה נאמר, כי אות היא, פירוש כל המנוחה והעונג הנרגש לישראל ביום השבת אינו אלא 'אות' וגו', פירוש סימן לטובה הגנוזה בו, שהיא עולם שכולו שבת, שדרגות אלו אי אפשר להשיגם, כי אם קצת על ידי מצות השבת, דהיינו בכח הנשמה יתירה, עכל"ק. וכדאיתא בגמ' (ברכות נו, ב) שבת אחד מששים לעולם הבא.

וראה עוד מה שכתב עה"פ ושמרו בני ישראל וגו' (לא, טז) שתוספת הנשמה היתירה, נקראת שבת,

שבת, 'למיעל גו פתחין', בזה יכולים להכנס לקדושת השבת.

אחד מן החסידים שעוד נסע להרבי מלובלין זצ"ל היה בשבת קודש אצל הרבי ר' בונם זצ"ל ושאל את הרר"ב, על מה דאיתא בזמר 'כל מקדש' 'המאחרים לצאת מן השבת וממהרים לבוא'. דלכאורה היה צריך להיות להיפך, דמקודם באים לשבת ורק אחר כך יוצאים ממנו, והשיב לו הרר"ב, 'וועט עס דאך נישט אויסקומען צום גראם' (הרי החרוז לא יתאים) עכל"ק. וביאר הרה"ק ר' העניך את הדברים האלו, שאינם מליצה בעלמא, אלא סוד רמוז בו,

שענין החרוזים הרי הם באים כדי לשלב שני דברים. ולכן אף עושים חרוזים בשמחת חתן וכלה, שמרמז על שילוב שני ענינים, וכן רומז לענין הגאולה ע"י החיבור שבין כנסת ישראל להקב"ה, (עיי' רמתים צופים מע' פשיסחא אות קיא).

ומעתה זהו הפירוש, 'המאחרים לצאת מן השבת, וממהרים לבא' להשבת שלאחריה, היינו הבאים לשלב בין שתי השבתות, כי הרי עיקר השבת הוא שכל השבוע יקבל מבחינת שבת, שלא יהא באמצע בחינת ימות החול, אלא ימים מורמים בכח זה שהם בין שני שבתות.

*

לא היה להם שייכות להחטא, על כן קורין להם לעלות לתורה במקום זה, כי אין ראוי להעלות לתורה את מי ששייך לענין החטא שקורין בו

בפרשה זו פרשת כי תשא עליית כהן ולוי ארוכה עד מאד, ועד עליית שלישי כבר גומרים חלק גדול מהפרשה, ומובא טעם מהרה"ק מאוסטראווצע זי"ע, שכיון שבני לוי

דברי חז"ל (ע"ז ד, ב) שלא היו ישראל ראוין לאותו מעשה אלא ליתן פתחון פה לבעלי תשובה וכו' עיי"ש, נמצא שכל ענין החטא נסתבב בכדי להורות דרך תשובה לרבים, לכן הקדים הכתוב את עיקר המטרה של הפרשה, שהוא להורות תשובה, וההמשך הוא רק סיפור השתלשלות הענין.

בתורה, ובעליית שלישי הרי כבר מיירי בענין אחר.

והנה מחצית השקל בא לכפר על חטא העגל, ולכאורה קשה א"כ אמאי מתחיל התורה בפרשת כי תשא בענין מחצית השקל הבא לכפר, עוד לפני שנכתבה פרשת חטא העגל בתורה. וביאר כ"ק אדמו"ר מסקולען זצוק"ל על פי

סעודה שלישית פורשת כי תשא תשפ"ב לפ"ק

שבת אויפרוף ושבת יארצייט

ובתפארת שלמה מבאר, דהנה יש צדיקים גבוהים מאד אשר כל ענינם הוא מס"נ לכבוד השי"ת, והמה נקראים לוחות הכתובים באצבע אלקים, היינו שנוהגים במסירות נפש לאלקים, וכמו שדרשו חז"ל על הלוחות, (ערוכין נד, א) חרות על הלוחות אל תקרי חרות אלא חירות, אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, כי הוא באמת בן חורין מסט"א.

אך משה רבינו היה נעלה מזה, שמלבד שהיה במס"נ כל ימיו לכבוד השי"ת, גם מסר נפשו תמיד עבור טובת בני ישראל, כמ"ש (שמות לב, לב) ואם אין מחני נא מספרך וגו'. וכן בתנא דבי אליהו (רבה פרק ד') מפני מה זכה משה למאור פנים וכו', שכל ימיו היה מצפה וכו' ועל כבודן של ישראל וכו'. ולכן מצינו כשראה

ויתן אל משה ככלותו לדבר איתו בהר סיני שני לוחות העדות לחת אבן כתובים באצבע אלקים. (לא, יח) הנה כאשר קיבל משה את שני הלוחות לא נאמר אלא שהם כתובים באצבע אלוקים, אבל בהמשך, בעת שמשה ירד אל העם, (לב, טז) נאמר, ויפן וירד משה מן ההר ושני לוחות העדות בידו לוחות כתובים משני עבריהם מזה ומזה הם כתובים והלוחות מעשה אלוקים המה והמכתב מכתב אלוקים הוא חרות על הלוחות. כלומר שהלוחות היה מעשה ניסים שיכלו לקרוא את הכתוב בו משני עבריהם.

אמנם כבר הקשה הרמב"ן למה לא פרט הכתוב מעלות אלו בתחילה, בעת שקיבל משה את הלוחות, ואז היה אפשר לומר 'כתובים באצבע אלקים משני עבריהם מזה מזה' וגו'.

מעשה החטא, אמר להשי"ת כיון שלא יכולתי עד עתה להעלותם שלא יבואו לחטא הזה, אם כן צריך אני מעתה לנטלם ולנשאם ביתר שאת וז"ש הודיעני נא את דרכיך, איך להיטיב עמכם, ואז גלה לו הקב"ה הי"ג מכילין דרחמי.

ולכן כשגילה מסירות נפשו עבור ישראל היו הלוחות כבר כתובים משני עבריהם, רומז לב' מיני מסירות נפש, האחת לה', והשנית לעמו בית ישראל. ולכך אמר משה, שאם מסירות נפשו לכלל ישראל אינו מועיל, מחני נא מספרך אשר כתבת, כי על כן נכתבו משני הצדדים כדי שיהא גם הבחינה של מסירות נפש על בני ישראל, ולכן בע"כ אתה צריך למחול חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך וגו' מהלוחות הכתובים משני עבריהם, שרומז למסירות נפש משני הפנים.

והנה בעל ההילולא כ"ק אזמור"ר זצללה"ה אין צריך לתאר את דבקות הבורא שלו, ובפרט לאלו שזכו לחסות בצילו, וכמו כן כידוע היה מצטער בצרתן של ישראל ועיניו היה תמיד מלאות דמעות על צרות ישראל.

וכפי שפירש את הפסוק הזה, ועתה אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת. תיבת 'נא' לכאורה אינו מובן, אלא משה רבינו היה לו ב' בקשות גדולות מהקב"ה, א' שימחול להם לישראל על חטא העגל, ב' שיוכל להיכנס לארץ ישראל, ואמר לו הקב"ה ברור לך א' מהם, וזהו מה שאמר משה רבינו, ועתה אם תשא חטאתם, 'ואם אין' אם אי אפשר לי לבקש ב' בקשות, מחני נא, אין נא אלא לשון בקשה, דהיינו מחה הבקשה שבשבילי, כדי שתתקבל הבקשה שביקשתי עבור כלל ישראל.

על שלא נפל בחלקו להקבר בבית לחם, שהרי שם תעמוד רחל אמנו לעזרה לבניה כשהיא בוכה ומבקשת עליהם רחמים בימי נבוזראדן, ועל זה בכה כעת הבחיר שבאבות על שהוא לא יזכה לעמוד עמה שם, ולהושיע את ישראל בזעקם בצר להם.

על כן תפילתינו עתירה בעידן שמחה, בזכות בעל ההילולא, שמח תשמח רעים האהובים, שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחה, שיתברכו בתוך כלל ישראל בבני חיי ומזוני רוויחי, שפע ברכה והצלחה ושמחה ונחת מכל יוצאי חלציהם, דורות ישרים מבורכים, ונזכה במהרה לגאולה ברחמים אמן.

וכמו כן פירש בעל ההילולא הא דמצינו בפר' ויצא, בעת שראה יעקב את רחל נאמר שם, וישא קולו ויבך, וברש"י שם, לפי שצפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה עכ"ל. והנה לפי פשוטו נלמד שיעקב אבינו הצטער על שלא תכנס עמו לקבורה במערת המכפלה, אמנם בעל ההילולא פירש, על פי דברי רש"י עה"פ ואני בבואי מפרץ וגו'. דע לך שע"פ הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבוזראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנא' (ירמיה לא) קול ברמה נשמע וגו', והקב"ה משיבה יש שכר לפעולתך נאם ה' וגו', ושבו בנים לגבולם. ועפ"י הדברים האלו ביאר, שאדרכא יעקב אבינו הצטער

לאחר אמירת לחיים

שע"י התורה נשתנה כל מהות ענין הנישואין להיות ענין רוחני.

וכן מצינו בפרשה, ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה וגו' וקרא לו אהל מועד, והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד וגו'. (לג, ז) וברש"י והיה קורא לו אהל מועד, הוא בית ועד למבקשי תורה. והיה כל מבקש ה', מפרש רש"י, מכאן למבקש פני זקן [שקנה חכמה] כמקבל פני השכינה.

והנה בתחילה קרא לו אהל מועד, כיון שלומדים שם תורה ואח"כ נאמר והיה כל מבקש ה' וגו', ולכאורה היה צריך לומר כל מבקש תורה וכו', אלא המבקש השראת השכינה הוא רק ע"י כח התורה.

ברמב"ם ריש הלכות אישות, מביא מה היה הדרך קודם שנצטוו מסיני וזל"ק, קודם מתן תורה היה אדם פוגע אשה בשוק אם רצה הוא והיא לישא אותה מכניסה לביתו וכו' ותהיה לו לאשה, כיון שנתנה תורה נצטוו ישראל שאם ירצה האיש לישא אשה יקנה אותה תחלה בפני עדים ואחר כך תהיה לו לאשה וכו'.

הרי לנו בדברי הרמב"ם שנעשה שינוי ביסוד הנישואין, שכן קודם מתן תורה היה ענין ההכנסה לביתו עיקר, שהוא ענין גשמי, ואחר מתן תורה נהפך כל ענין האישות להיות נפעל על ידי מצוות נתינת קידושין. הרי לנו שנהפך המהות של לישא אשה להיות ענין רוחני.

ובזה אפשר לפרש ענין קדימת שבת עליה לתורה לפני הנישואין, להורות

אוד חדש מבית ווארקיי - אמשינאוו
הופיע!

ספר "דברי תורה" ובו דברי תורה ושיחות קודש מפום ממלל רברבן
מאת כ"ק אדמו"ר מאמשינאוו שליט"א
על ספר בראשית

הספר אשר פותח פתח למבקשי ה',
לטעום מיערת הדבש של בית ווארקיי אמשינאוו

♦ מעל 100 מובאות מרבוה"ק לבית
ווארקיי אמשינאוו

♦ אוצר בלום של עובדות מרבוה"ק

♦ שיעורים בספר התניא - פרקים א' - ז'

לא היה כבושם הזה

הבא ברכה אל ביתך
ניתן להשיג הספר אצל

